

Comunicat de presă

Luxemburg, 8 martie 2023

Fondurile pentru redresare în urma pandemiei de COVID: auditorii atrag atenția asupra unor lacune în protejarea intereselor financiare ale UE

- *În schimbul unor reforme și investiții publice, țările UE pot accesa 724 de miliarde de euro pentru redresarea lor economică.*
- *Noul model de finanțare prezintă un deficit în materie de asigurare și de răspundere de gestiune.*

Într-o perioadă relativ scurtă, Comisia Europeană a creat un sistem de controale pentru principalul fond al UE de redresare în urma pandemiei – așa-numitul Mecanism de redresare și reziliență (MRR), în valoare de 724 de miliarde de euro. Curtea de Conturi Europeană a examinat modul în care a fost conceput acest sistem de control și a identificat un deficit în materie de asigurare și de răspundere de gestiune în ceea ce privește protejarea intereselor financiare ale UE. Statele membre au obligația de a verifica dacă proiectele de investiții finanțate prin MRR respectă normele UE și normele naționale, dar Comisia nu dispune, în urma activităților proprii, decât de puține informații verificate care să arate dacă și cum sunt efectuate aceste controale naționale. În lipsa unei asigurări că aceste norme sunt respectate, apare un deficit de răspundere de gestiune la nivelul UE.

Comisia utilizează o metodă nouă pentru a direcționa banii disponibili prin MRR: ea face plăți către țările UE după ce este sigură că acestea au îndeplinit anumite obiective convenite în prealabil în planurile lor naționale de redresare prin atingerea unor jaloane și ținte. În acest scop, Comisia a introdus un set amplu de controale prin care se verifică datele furnizate de țări pentru a demonstra că jaloanele și țintele au fost atinse. Totuși, în cazul proiectelor de investiții finanțate prin MRR, respectarea normelor relevante naționale și ale UE nu reprezintă o condiție pentru efectuarea plății, așa cum se întâmplă în alte programe de finanțare ale UE. Respectarea acestor norme nu este acoperită nici de verificările pe care Comisia le face cu privire la cererile de plată ale statelor membre.

„Cetățenii vor avea încredere în noile metode de finanțare ale UE doar dacă pot fi siguri că banii lor sunt cheltuiți așa cum trebuie”, a declarat domnul Tony Murphy, președintele Curții de Conturi Europene. „În prezent, există un deficit la nivelul asigurării pe care Comisia o poate furniza cu privire la principalul fond al UE de redresare în urma pandemiei, precum și un neajuns în materie de răspundere de gestiune la nivelul UE.”

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

În anii următori, Comisia intenționează să examineze dacă verificările desfășurate de fiecare țară UE sunt adecvate. Cu precădere, ea va evalua dacă sistemele proprii de control ale țărilor sunt în măsură să prevină, să detecteze și să corecteze fraudă, corupția, conflictele de interese și dubla finanțare. Comisia are puterea de a recupera orice sumă implicată în astfel de activități ilicite în cazul în care țările nu reușesc ele însele să facă acest lucru. Executivul UE nu a prevăzut însă să examineze modul în care țările verifică dacă proiectele de investiții finanțate prin MRR respectă normele UE și normele naționale. În consecință, Comisia dispune de informații verificate limitate, lucru care are un impact asupra asigurării pe care o poate furniza. Auditorii avertizează că nerespectarea normelor UE și a normelor naționale, inclusiv a celor cu privire la achizițiile publice, la ajutoarele de stat și la eligibilitate, reprezintă un fenomen răspândit în alte programe de cheltuieli ale UE și constituie un risc important pentru interesele financiare ale UE. Aceștia solicită Comisiei să găsească soluții pentru a elimina această lacună de asigurare la nivelul UE.

Comisia nu a emis îndrumări cu privire la ce trebuie făcut în cazul în care se constată că o măsură finanțată regresează, ceea ce sporește riscul ca eventualele jaloane și ținte revocate să nu fie detectate. Impactul unui astfel de regres nu este clar. În plus, se decide abia acum – după aproape jumătate din durata de viață a acestui instrument temporar – ce sumă ar trebui înghețată sau redusă în cazul în care o țară nu îndeplinește în totalitate o țintă sau un jalon. De asemenea, auditorii au observat că mai este loc de îmbunătățiri în ceea ce privește raportarea fraudei și că sunt necesare instrucțiuni suplimentare referitor la corecțiile forfetare care ar trebui aplicate în mod uniform în caz de deficiențe constatate în sistemele de control ale țărilor.

Informații de fond

MRR reprezintă partea leului din finanțarea pusă la dispoziție de UE pentru redresare în urma pandemiei de COVID-19 și constă în sprijin financiar pe scară largă (385,8 miliarde de euro sub formă de împrumuturi și 338 de miliarde de euro sub formă de granturi). Obiectivul său este de a accelera redresarea economică a statelor membre în urma consecințelor pandemiei și de a spori reziliența acestora. Spania și Italia sunt cele mai mari beneficiare ale componentei de granturi, primind împreună 43 % din total. Mecanismul sprijină reforme și proiecte de investiții începând din februarie 2020 și va continua să facă acest lucru până la 31 decembrie 2026. Pentru a finanța MRR, Comisia se împrumută de pe piețele de capital și emite instrumente de datorie comună a UE. Auditul a fost organizat având în vedere numărul mare de plăți care mai trebuie încă efectuate. Recomandările auditorilor sunt menite să contribuie la asigurarea unui sistem adecvat de controale pentru o protecție eficientă a intereselor financiare ale UE. În viitor, auditorii intenționează să examineze și controalele efectuate de țările UE cu privire la MRR.

Raportul special nr. 07/2023 al Curții de Conturi Europene, intitulat „Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR – Noul model de acordare a finanțării continuă să prezinte un deficit în materie de asigurare și de răspundere de gestiune la nivelul UE, în pofida activităților ample planificate”, este disponibil pe site-ul Curții, eca.europa.eu.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+ 352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+ 352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502